

Kemmache proti Francii, rozsudek ze dne 24. 11. 1994

Stěžovatel: Kemmache

Žalovaný stát: Francie

Číslo stížnosti: 17621/91

Datum: 24.11.1994

Článek Úmluvy: čl. 5 odst. 1

Rozhodovací formace: Senát

Soud: Evropský soud pro lidská práva

Hesla: osobní bezpečnost, přezkum zákonnosti zbavení svobody, zákonnost zbavení svobody

Významnost: 2

EVROPSKÝ SOUD PRO LIDSKÁ PRÁVA

24. listopadu 1994

VĚC KEMMACHE

(Rozsudek ve věci Kemmache versus Francie)

Evropský soud pro lidská práva, zasedající v souladu s článkem 43 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“) a příslušných ustanovení Jednacího řádu, jako Senát, který tvořili následující soudci: R. Ryssdal, předseda, L. - E. Pettiti, B. Walsh, A. Spielmann, M. A. Lopes Rocha, L. Wildhaber, L. Makarczyk, D. Gotchev, B. Repik a dále H. Petzold, úřadující tajemník Soudu, po poradě Senátu, která se konala 24. června a 27. října 1994, posledně uvedeného data vynesl následující rozsudek:

POSTUP

1. Případ byl Soudu předán Evropskou komisí pro lidská práva (dále jen „Komise“) 9. prosince 1993 během tříměsíční lhůty stanovené článkem 32 odst. 1 a článkem 47 Úmluvy. Tomu předcházelo podání stížnosti proti Francouzské republice (č. 17621/91), předložené Komisi podle článku 25 francouzským státním příslušníkem, panem Michele Kernmachern, dne 28. prosince 1990. Požadavek Komise vycházel z článků 44 a 48 a z prohlášení, jímž Francie uznala obligatorní pravomoc tohoto Soudu (článek 46). Předmětem uvedeného požadavku bylo vydání rozhodnutí, zda skutkový děj případu zakládá porušení závazků odpovědného státu podle článku 5 odst. 1 Úmluvy.
2. V odpovědi na dotaz učiněný podle ust. 33 § 3 (d) Jednacího řádu žadatel uvedl, že si přeje osobně se zúčastnit soudního řízení, a ustanovil advokáta, který jej bude zastupovat (ust. 30).
3. Do ustaveného senátu byl z moci úřední jmenován pan L. - E. Pettiti, zvolený soudce francouzské státní příslušnosti (článek 43 Úmluvy), a pan R. Ryssdal, předseda Soudu (ust. 21

§ 3 /b/). 25. ledna 1994 vylosoval předseda za přítomnosti tajemníka Soudu dalších sedm členů, a to pány B. Walshe, J. De Meyera, M. A. Lopese Rochu, L. Wildhabera, J. Makarczyka, D. Gotcheva a B. Repika (článek 43 in fine Úmluvy a ust. 21 § 4). Poté pan A. Spielmann jako náhradní soudce nahradil pana De Meyera, který se nemohl účastnit dalšího projednávání případu (ust. 22 § 1 a 2 a ust. 24 § 1).

4. Pan Ryssdal z titulu funkce předsedy Senátu (ust. 21 § 5) prostřednictvím tajemníka Soudu konzultoval se zástupcem francouzské vlády (dále jen „Vláda“), právním zástupcem žadatele a delegátem Komise postup soudního řízení (ust. 37 § 1 a ust. 38). Na základě toho bylo tajemníkovi Soudu 12. dubna 1994 předáno vyjádření Vlády a 15. dubna 1994 vyjádření žadatele. 28. dubna jej tajemník Komise informoval, že delegát Komise přednese své stanovisko při jednání. 2. května 1994 Komise předložila některé dokumenty podle požadavku tajemníka Soudu, jenž jednal podle pokynů předsedy Senátu.
5. V souladu s rozhodnutím předsedy Senátu se veřejné zasedání konalo v Paláci lidských práv ve Strasbourgu 21. června 1994. Soud předtím vykonal přípravné řízení. Před Soud předstoupily následující osoby:

(a) za Vládu:

1. Titiun, smírčí soudce, přidělený právnímu odboru Ministerstva zahraničí - zástupce Vlády, N. Combotová, smírčí soudkyně, přidělená odboru trestných činů a udílení milostí Ministerstva spravedlnosti, F. Pion, smírčí soudce, přidělený oddělení evropských a mezinárodních záležitostí Ministerstva spravedlnosti - poradci;

(b) za Komisi

1. C. Soyer - delegát;

(c) za žadatele

1. Méralová, advokátka - právní poradkyně.

Soud vyslechl úvodní přednesy pana Titiuna, pana Soyera a paní Méralové.

SKUTKOVÁ ZJIŠTĚNÍ

6. Pan Michel Kemmache si v současné době odpykává trest odnětí svobody na devět let ve věznici v Draguignan (Var). Jeho předchozím bydlištěm byl Pantin, kde byl zaměstnán jako recepční v hotelu. Svého času byl vedoucím tohoto hotelu a předtím ředitelem několika společností, jejichž akcie vlastnil. Zmíněné společnosti spravovaly herny, hotely a restaurace.
7. Okolnosti případu
8. Zadržení pana Kemmache ve vazbě v trvání od 11. Června do 10. srpna 1990 bylo nařízeno v souvislosti s trestním řízením, vedeným soudy Francouzské republiky, od 16. února 1983 (kdy byl zatčen a obžalován) do 6. února 1993 (kdy bylo jeho odvolání proti rozsudku z hlediska právního posouzení zamítnuto). V průběhu tohoto období byl žadatel, předtím než byl souzen, zadržen ve vazbě celkem čtyřikrát (od 16. února do 29. března 1983, od 22. března 1984 do 19. prosince 1986, od 11. června do 10. srpna 1990 a od 14. března do 25. dubna 1991). V rozsudku z 27. listopadu 1991 Soud shledal, že došlo k porušení článku 5 odst. 3 a článku 6 odst. 1 Úmluvy (série A č. 218).
9. Soudní řízení před Porotním soudem alpsko-přímořské oblasti
10. Formální obvinění a příkaz k zatčení
11. 13. srpna 1985 kolegium žalobců odvolacího soudu v Lyonu obvinilo žadatele z vědomého napomáhání trestnému činu „dovážení padělaných zahraničních bankovek na území Francie a

jejich používání tamtéž“ a vědomého napomáhání s tím souvisícímu trestnému činu „neoprávněného uvádění zmíněných padělaných bankovek do oběhu v rámci celního území“. Soud svěřil žadatele k soudnímu řízení Porotnímu soudu alpsko-přímořské oblasti a vydal příkaz ke vzetí do vyšetřovací vazby (ordonnance de prise de corps), podle nějž obžalovaný „[měl být] uvězněn nebo držen ve vězení“ v rámci jurisdikce zmíněného soudu.

12. Když se 11. června 1990 pan Kemmache ohlásil ve věznici v Nice, aby zde nastoupil do vazby, byl již od 19. prosince 1986 na svobodě a od 4. října 1988 nepodléhal soudnímu dohledu. Učinil tak v souladu s příkazem ke vzetí do vyšetřovací vazby z 13. srpna 1985 a článkem 215-1 trestního řádu, vzhledem k tomu, že přelíčení u porotního soudu bylo stanoveno na 12., 13. a 14. června 1990.
13. Odročení řízení
14. Jeden z jeho dvou spoluobviněných, pan Klaushofer, usiloval o odročení řízení na základě toho, že se právník, kterého příslušné úřady jmenovaly jeho právním zástupcem 8. června 1990, nemohl dostatečně obeznámit se spisy souvisejícími s případem. Pan Kemmache se k této žádosti připojil, zatímco třetí spoluobžalovaný, pan Ceccio, si přál být souzen okamžitě. Porotní soud rozhodnutím z 12. června těmto žádostem vyhověl a nařídil oddělení obou případů. V souladu s tím byl 12. a 13. června 1990 souzen pouze pan Ceccio.
15. Zamítnutí žádosti o propuštění
16. 12. června 1990 podal pan Kemmache porotnímu soudu žádost o propuštění z vazby. 13. června byla tato žádost zamítnuta z následujících důvodů: „Žádost o odročení řízení nevznese pouze Stephan Klaushofer, ale i Michel Kemmache. Příkaz ke vzetí do vyšetřovací vazby účinný od 11. června 1990 zůstává v platnosti po

celou dobu soudního řízení. S přihlédnutím k tomu, jaký rozsudek mu hrozí, obžalovaný nemůže podat dostatečné záruky toho, že se k přelíčení dostaví. Pouhý soudní dohled, ani za předpokladu zaplacení kauce, se v této fázi řízení nejeví přiměřenou zárukou toho, že se obžalovaný Kemmache dostaví k přelíčení. Navíc nelze vyloučit riziko toho, že by na svědky mohl být vyvíjen nátlak.“

1. Jednání trestního kolegia odvolacího soudu v Aix-en-Provence
2. Propuštění pod podmínkou soudního dohledu
3. 18. června 1990 podal žadatel další žádost o propuštění trestnímu kolegiu odvolacího soudu v Aix-en-Provence; konkrétně se opírala o článek 5 odst. 1, 2, 3 a 4 a rovněž o článek 6 odst. 1 a 2 Úmluvy. Rozhodnutím ze 4. července 1990 trestní kolegium nařídilo jeho propuštění za předpokladu soudního dohledu a zaplacení kauce, jejíž výše byla stanovena na 800 000 francouzských franků (FRF). Z toho 400 000 FRF mělo být zárukou toho, že se obžalovaný dostaví k přelíčení, a zbytek zárukou nákladů, jejichž uhrazení by se po něm případně mohlo požadovat. Kolegium vzalo v úvahu mimo jiné následující: „ Michel Kemmache byl svěřen k soudnímu řízení Porotnímu soudu alpsko-přímořské oblasti rozhodnutím trestního kolegia odvolacího soudu v Lyonu ze dne 13. srpna 1985. Je držen ve vazbě v souladu s příkazem ke vzetí do vyšetřovací vazby vydaným v rámci tohoto rozhodnutí.“ Michel Kemmache byl propuštěn z vazby 8. prosince 1986, a proto se jeho zadržování ve vazbě nejeví nutným, pokud se nevyskytnou nové okolnosti, které by bylo třeba zvážit a které by tento krok ospravedlňovaly. Nicméně se dá předpokládat, že případ bude moci být projednán při příštím zasedání porotního soudu. Vzhledem k mnoha narušením tohoto procesu vyplývajícím z toho, že obviněný využívali všechny dostupné prostředky k tomu, aby oddálili soud, je nutné učinit opatření k zajištění přítomnosti pana Kemmache při přelíčení. S ohledem na to podmínkou jeho propuštění musí být soudní dohled a povinnost složit kauci. Kemmache již dříve složil dvě kauce v celkové hodnotě 800 000 FRF, v souladu s nařízením soudního dohledu. Rozhodnutím ze 4. října 1986 nařídil Porotní soud alpsko-přímořské oblasti zrušení soudního dohledu a znovuzaplacení kauce, a to z ryze právních důvodů. Vzhledem k tomu, že vypršela lhůta pro vynesení rozsudku, příkaz k soudnímu dohledu musel být automaticky anulován. Ve svém

vyjádření Michel Kemmache tvrdil, že nedošlo k žádným podstatným změnám ohledně záruk své přítomnosti u přelíčení, které může poskytnout. Je stále zaměstnancem společnosti Société Nouvelle Hôtelière de Pantin, jejímž akcionářem je, a ke změnám došlo pouze v jeho rodinných poměrech. Kauce by proto měla být stanovena na 800 000 FRF, což je částka, kterou byl dříve schopen zaplatit a která odpovídá jeho finančním poměrům s ohledem na jeho plat a především jeho postavení společníka.

4. Změna podmínek příkazu k soudnímu dohledu
5. 26. července 1990 změnilo trestní kolegium podmínky placení kauce, tak, že povolilo, aby byla placena formou měsíčních splátek ve výši 100 000 FRF.
6. Žádosti o zrušení soudního dozoru a propuštění pana Kemmache na svobodu
7. 30. července 1990 podal pan Kemmache žádost o propuštění trestnímu kolegiu. 8. srpna 1990 byla tato žádost zamítnuta z následujících důvodů: „Kemmache, který byl na svobodě a nebyl nad ním vykonáván soudní dozor, se sám přihlásil do vazby den před tím, kdy se měl dostavit k porotnímu soudu, v souladu s ustanoveními článku 251-1 trestního řádu. Na základě těchto ustanovení příkaz ke vzetí do vyšetřovací vazby je nadále v účinnosti až do konečného rozhodnutí o obviněních uvedených ve formální obžalobě. Příkaz k propuštění pana Kemmache byl vydán rozhodnutím ze 4. července 1990. Z toho plyne, že pan Kemmache není nadále držen ve vazbě na základě příkazu k vzetí do vazby, ale protože nevyhověl podmínkám soudního dohledu, které požadují, aby před svým propuštěním složil první splátku kauce. Případ je připraven k projednání na příštím zasedání porotního soudu. Vzhledem k mnoha narušením tohoto procesu vyplývajícím z toho, že obvinění využívali všechny dostupné prostředky k tomu, aby oddálili soud, je nutné učinit opatření k zajištění přítomnosti pana Kemmache při přelíčení. S ohledem na to podmínkou jeho propuštění musí být soudní dohled a povinnost složit kauci. Jak bylo uvedeno v rozhodnutí ze 4. července 1990, stanovená výše kauce odpovídá finančním poměrům pana Kemmache a zvláště jeho postavení spoludávatele společnosti Société Nouvelle Hôtelière de Pantin; pan Kemmache neprokázal, že jeho podnik zkrachoval, na čemž trval ve svých procesních materiálech, nebo že nemá dostatečné finanční zdroje, aby zaplatil částku odpovídající stanovené kauci.“
8. 10. srpna 1990, poté co zaplatil první splátku ve výši 100 000 FRF, byl pan Kemmache propuštěn.
9. 5. září 1990 trestní kolegium znovu odmítlo zrušit soudní dohled.
10. Žadatel zaplatil druhou splátku kauce 10. září 1990. Poté se dostavil k vrchnímu státnímu žalobci odvolacího soudu v Aix-en-Provence a prohlásil, že není schopen zaplatit zbývající splátky a že je připraven nastoupit do vazby.
11. Jednání trestního kolegia kasačního soudu
12. Třemi rozhodnutími z 22. listopadu 1990 trestní kolegium kasačního soudu zamítlo odvolání pana Kemmache proti rozhodnutí porotního soudu z 13. června 1990 a rozhodnutím trestního kolegia ze 4. června a 8. srpna 1990. V prvním rozhodnutí kolegium mimo jiné vycházelo z následujícího stanoviska: „...příkaz ke vzetí do vazby, je-li řádně vydán, zakládá oprávnění k zadržení, které zůstává v platnosti až do konečného rozhodnutí o obviněních uvedených ve formální žalobě, aniž by bylo nutné nařídit jeho pokračování, pokud je případ obžalovaného oddělen od dalších soudních jednání a odročen na příští zasedání.“ V druhém a třetím rozhodnutí shledalo, že: jelikož Michel Kemmache byl zadržován oprávněně, jeho propuštění nařízené napadeným rozhodnutím mohlo být podmíněno příkazem k soudnímu dohledu podle spojených ustanovení článku 138 a 148 trestního řádu ...[a]...v souladu s ustanoveními článku 5 odst. 3 ... Úmluvy..., propuštění může být podmíněno zárukami toho, že se obžalovaný dostaví k přelíčení.“
13. Následující vývoj
14. 25. dubna 1991 odsoudil Porotní soud alpsko-přímořské oblasti žadatele k pokutě 2 600 000 FRF a 11 letům odnětí svobody. Druhý z uvedených trestů byl 21. května 1992 Porotním soudem ve Var, jemuž byl případ postoupen, snížen na devět let. Odvolání z právního hlediska

podané proti tomuto poslednímu rozhodnutí bylo 3. února 1993 kasačním soudem zamítnuto.

15. Příslušné domácí právo
16. Příkaz ke vzetí do vazby
17. V soudních řízeních týkajících se závažných trestných činů (matière criminelle), „součástí [rozhodnutí, které zakládá formální obvinění obžalovaného] by měl být příkaz k vzetí obviněného do vyšetřovací vazby...“ (článek 215 trestního řádu – dále jen tr. ř.).
18. Podle článku 215-1 tr. ř.: „Obžalovaný, který není ve vyšetřovací vazbě, se musí nechat vzít do vazby nejdéle jeden den před slyšením u porotního soudu... Příkaz k vzetí do vazby bude vůči němu uplatněn, pokud byl úřední cestou řádně předvolán, aby se ohlásil na registru procesního soudu, a bez zákonného důvodu se ve stanovený den nedostaví, aby se podrobil vyšetřování předsedou porotního soudu. Totéž platí v situaci upravené článkem 141-2 [a to pokud úmyslně nejedná v souladu s podmínkami soudního dohledu].“ Podle precedenčního práva kasačního soudu (viz odstavec 18. výše) příkaz ke vzetí do vyšetřovací vazby, pokud je oprávněně vydán, zakládá oprávnění k zadržení, které zůstává v platnosti až do konečného rozhodnutí o obviněních uvedených ve formální obžalobě.
19. Žádosti o propuštění
20. Kterýkoli vyšetřovanec ve vazbě může žádat o propuštění „za jakýchkoli okolností“ a „v jakémkoli stádiu soudního řízení“, tedy včetně soudního procesu. Byla-li věc předložena soudu první instance, potom o žádosti o propuštění rozhoduje tento soud. Před předáním věci k přelíčení u porotního soudu a mezi zasedáními porotního soudu vyslechne takovéto žádosti trestní kolegium (článek 148-1 tr. ř.).
21. Za těchto okolností rozhodnutí zamítající žádost o propuštění musí udávat zvláštní důvody v souladu s podmínkami uvedenými ve článku 145 tr. ř. (crim. 16. 12. 1971, Recueil Dalloz FD.I 1972, str. 318; 15. září 1979, Bulletin criminel. č. 258; 7. srpna 1990, ibid. č. 296, D. 1991, sommaires, str. 210), jinými slovy „vyložit skutková zjištění a zákon, na němž se rozhodnutí zakládá... s odvoláním na článek 144“. Podle článku 144 tr. ř. v soudních řízeních zabývajících se závažnými trestnými činy může být nařízena nebo prodloužena vyšetřovací vazba: 1. pokud je to „jediný prostředek ochrany důkazů nebo podstatných vodítek, nebo ochrany svědků či obětí před nátlakem, nebo zabránění setkání obžalovaného s jeho spolupachatelem“; 2. pokud je „nutné chránit veřejný pořádek proti újmám způsobeným trestným činem, nebo zabránit obžalovanému v páchání trestné činnosti nebo v útěku, či předejít jeho opakování, nebo zajistit, aby byl obžalovaný nadále k dispozici soudním úřadům“. Vyšetřovací vazba může být rovněž nařízena za okolností, které upravuje článek 141-2, „pokud obžalovaný úmyslně nejedná v souladu s podmínkami soudního dohledu“.
22. Soudní dohled
23. Pravomoci svěřené vyšetřujícímu soudci podle článku 139 a 140 jsou v plném rozsahu propůjčeny soudu vybavenému příslušnou pravomocí a působností podle článku 148-1 (článek 141-1 tr. ř.). Příslušný soud proto může nařídit soudní dohled nad obžalovaným a kdykoli mu uložit novou podmínku či podmínky, podmínky částečně nebo zcela odvolat, obměnit jednu či více podmínek nebo povolit příležitostnou nebo dočasnou výjimku z povinnosti plnit určité podmínky (článek 139 tr. ř.). Může též kdykoli rozhodnout o zrušení soudního dohledu (článek 140 tr. ř.).
24. Nařízení o soudním dohledu může požadovat na obžalovaném, aby složil kauci, jejíž výše a termíny placení a to, zda bude splacena najednou nebo na splátky, se stanoví mimo jiné s přihlédnutím k jeho finančním poměrům (článek 138 tr. ř.). Účelem kauce je zaručit (článek 142 tr. ř.): 1. přítomnost obžalovaného při všech stádiích řízení a při výkonu rozsudku a pokud je to vhodné, vynucení dalších závazků, které mu byly uloženy. 2. zaplacení v následujícím pořadí: (a) nákladů, které způsobila strana ve škodném úmyslu, náhrady škod způsobených trestným činem, částek dlužných na odškodném a plateb výživného, pokud je obžalovaný souzen pro jejich neplacení; (b) nákladů trestního stíhání; (c) pokut.
25. Pokud obžalovaný úmyslně porušuje podmínky soudního dohledu, oprávněný soud může, ať již

mu hrozí jakkoli dlouhá doba výkonu trestu, nařídít jeho zadržení ve vyšetřovací vazbě. Příkaz ke vzetí do vyšetřovací vazby potom vydá předseda porotního soudu nebo v období mezi jednotlivými zasedáními předseda kolegia žalobců (článek 141-2 tr. ř.).

JEDNÁNÍ PŘED KOMISÍ

27. Pan Kemmache podal žádost ke Komisi 28. prosince 1990. Trval na tom, že jeho zadržení trvající po rozhodnutí porotního soudu odročit řízení ze dne 12. června 1990, bylo porušením článku 5 odst. 1 a Článku 6 odst. 1 a 2 Úmluvy.
28. 8. února 1993 Komise prohlásila žádost (č. 17621/91) za přípustnou vzhledem ke stížnosti založené na článku 5 § 1 a nepřípustnou z hlediska jejích zbývajících částí. Ve zprávě z 21. října 1993 (článek 31) Komise vyjádřila jednomyslné stanovisko, že došlo k porušení článku 5 odst. 1. Kopie plného znění stanoviska Komise a separátního vota, které je součástí zprávy, jsou přílohou tohoto rozsudku.

Konečné návrhy předložené Soudu

29. Vláda ve svém prohlášení požádala Soud, „aby rozhodl, že nedošlo k porušení Úmluvy.“
30. Žadatel požádal Soud, aby shledal, „že Francie porušila článek 5 odst. 1 Úmluvy.“

PRAVNÍ ZJIŠTĚNÍ

Údajné porušení článku 5 § 1 Úmluvy

31. Pan Kemmache si stěžoval na skutečnost, že byl držen ve vazbě poté, co jeho případ byl odročen na příští zasedání Porotního soudu alpsko-přímořské oblasti. Opíral se o článek 5 odst. 1 Úmluvy, jehož příslušná ustanovení znějí následovně: „Každý člověk má právo na osobní svobodu a bezpečnost. Nikomu nesmí být odepřena svoboda s výjimkou následujících případů a v souladu s postupem předepsaným zákonem: ... (c) oprávněného uvěznění či zadržení dotyčné osoby za účelem jejího předvedení před příslušnou právní institucí na základě odůvodněného podezření ze spáchání trestného činu, nebo pokud se odůvodněně pokládá za nezbytné předejít tomu, aby trestný čin spáchala nebo se vyhýbala spravedlnosti po jeho spáchání.“
32. Soud vzal na vědomí, že žadatel se 11. června 1990 přihlásil ke vzetí do vyšetřovací vazby ve věznici v Nice, v souladu s článkem 215-1 tr. ř. (viz odstavec 21. výše) a že od 12. června 1990 byl zadržován na základě příkazu ke vzetí do vyšetřovací vazby vydaného 13. srpna 1985 trestním kolegiem odvolacího soudu v Lyonu (viz odstavec 8. výše). Jelikož účelem článku 215-1 tr. ř. a příkazů ke vzetí do vyšetřovací vazby je zajištění toho, aby se obžalovaný dostavil k přelíčení, projednávané zadržení spadá pod článek 5 odst. 1 (c) Úmluvy. S ohledem na to je prvním úkolem Soudu určit, které období zadržení je třeba posoudit. Potom je třeba rozhodnout, zdali toto zadržení bylo nařízeno v souladu s postupem předepsaným zákonem a zda bylo zákonné.
33. Doba uvěznění, kterou je třeba posoudit
34. Počátek příslušného období je nesporný. Je jím 12. červen 1990, den, kdy porotní soud nařídil oddělení věci pana Kemmache a pana Klaushofera od věci pana Ceccia a odročil projednávání věcí dvou dříve jmenovaných do příštího zasedání (viz odstavec 10. výše).
35. Pokud jde o konec příslušného období, je situace jiná. Podle Vlády soudní instituce účinně bránily propuštění pana Kemmache pouze do 4. července 1990, dne, kdy odvolací soud v Aix-en-Provence nařídil jeho propuštění za podmínky složení kauce; obžalovaný byl po 4. červenci dále zadržován, protože nesplnil podmínky příkazu k soudnímu dohledu. Stejně jako žadatel a Komise, Soud zastává názor, že příslušným datem je den skutečného propuštění žadatele, konkrétně 10. srpen 1990, kdy byla složena první splátka výše zmíněné kauce (viz odstavec 12. výše).

36. Byla vazba nařízena v souladu s postupem předepsaným zákonem
37. Pan Kemmache namítal, že měl být propuštěn 12. června 1990. Podle jeho podání příkaz ke vzetí do vazby nemohl být právním podkladem zadržení, za okolností, kdy byl případ odročen na příští zasedání. Jediným účelem tohoto příkazu bylo zajistit, aby se obžalovaný dostavil k přelíčení, a příkaz mohl být vykonán pouze den před přelíčením nebo ve výjimečném případě před tímto datem, to však pouze v situaci, na kterou pamatuje článek 215-1 tr. ř. (viz odstavec 21. výše). Když bylo soudní řízení odročeno, účinnost tohoto příkazu byla tedy odložena až na dobu jednoho dne před následujícím slyšením před soudem. Stručně řečeno, odepření svobody, ke kterému došlo, nemělo právní podklad.
38. Vláda i Komise se odvolávají na precedenční nálezy kasačního soudu (viz odstavec 18. výše). Nemají žádné pochybnosti o tom, že příkaz ke vzetí do vazby, řádně vykonaný jako v tomto případě, zakládal „oprávnění k zadržení které [zůstalo] v platnosti až do konečného rozhodnutí o obviněních“.
39. Soud znovu zdůrazňuje, že slova „v souladu s postupem předepsaným zákonem“ se odvolávají na domácí právo; vyžadují soulad s příslušným postupem podle tohoto práva. Nicméně domácí právo samo musí být v souladu s Úmluvou, včetně zásad přímo či nepřímo v ní vyjádřených. Představa, na níž je tato projednávaná podmínka postavena, je představa přiměřeného a řádného postupu, jmenovitě pak toho, že zbavení osobní svobody musí vzejít od odpovídajícího úřadu, jím má být vykonáno a nemá být svévolné (viz rozsudek ve věci Winterwerp versus Holandsko z 24. října 1979, série A č. 33, str. 19-20, § 45). Ačkoli přezkum dodržování domácího práva státními úřady není běžně úkolem Soudu, v případech jako tento, kdy se Úmluva přímo odvolává na domácí právo, je tomu jinak, jelikož v takovýchto případech nerespektování domácího práva má za následek porušení Úmluvy, v důsledku čehož Soud může a musí uplatnit určitou revizní pravomoc. Nicméně logika soustavy ochranných opatření stanovené Úmluvou určuje meze rozsahu tohoto přezkumu. Výklad domácího práva je v první řadě věcí domácích úřadů, zejména soudů, i v oblastech, kde jsou pravidla příslušného práva „vtělena“ v Úmluvě: státní úřady jsou z povahy věci obzvláště kompetentní k řešení problémů plynoucích z těchto souvislostí (viz výše citovaný rozsudek ve věci Winterwerp, str. 20 § 46, rozsudek ve věci Bozano versus Francie z 18. prosince 1986, série A č. 111, str. 25, § 58 a rozsudek ve věci Bouamar versus Belgie z 29. února 1988, série A č. 129, str. 21, § 49).
40. V projednávaném případě Soud shledává, že pan Kemmache byl zadržován ve vazbě v souladu s článkem 215 a 215-1 tr. ř. podle výkladu kasačního soudu. Soud nezjistil žádný rozpor s Úmluvou ve znění příslušných ustanovení ani v jejich použití. Soud proto došel k závěru, že projednávané zbavení svobody mělo právní základ ve francouzském právu.
41. Bylo zadržení oprávněné
42. Pan Kemmache namítal, že jeho zadržení nebylo oprávněné. Trval na tom, že nehrozilo žádné nebezpečí, že by se skrýval před spravedlností. Přihlásil se do vězení dobrovolně po třech letech na svobodě, přestože nad ním již nebyl vykonáván soudní dohled. Poté, kdy 13. června večer skončilo slyšení jeho spoluobžalovaného Ceccia před soudem, nebylo nadále nutné jej separovat od svědků, obzvláště vzhledem k tomu, že měl veškeré možnosti se s nimi spojit během tří let na svobodě předcházejících jeho znovuuvěznění. Důvody uvedené Porotním soudem alpsko-přímořské oblasti 13. června 1990, zejména pokud jde o názor, že „pouhý soudní dohled, ani za předpokladu zaplacení kauce, se v této fázi řízení nejeví být přiměřenou zárukou toho, že se obžalovaný Kemmache dostaví k přelíčení“ (viz odstavec 11. výše), nebyly rovněž relevantní. Proto také trestní kolegium soudu v Aix-en-Provence nařídilo propuštění žadatele podmíněné soudním dohledem. Konečně - částka požadovaná jako kauce přesáhla finanční možnosti obžalovaného.
43. Komise v podstatě přijala názory žadatele.
44. Podle Vlády účelem rozhodnutí porotního soudu z 13. června, jímž byla zamítnuta žádost o propuštění žadatele, bylo zabránit zmíněnému ve skrývání se před spravedlností, protože nebyl schopen poskytnout dostatečné záruky toho, že se dostaví k přelíčení, a znemožnit mu vyvíjet v

průběhu procesu nátlak na svědky. Tyto obavy nebyly neopodstatněné. Žadatel se dvakrát bez oprávněných důvodů nedostavil na předvolání vyšetřujícího soudce a prokázal zájem o průtahy tím, že se připojil k žádosti o odročení, kterou podal jeden z jeho spoluobžalovaných (viz odstavec 10. výše). Pokud jde o skutečnost, že byl zadržován ve vazbě poté, kdy 4. června 1990 trestní kolegium rozhodlo o jeho propuštění, to bylo důsledkem skutečnosti, že nevyhověl podmínkám příkazu k soudnímu dohledu, jinými slovy nesplatil kauci, jejímž účelem bylo zaručit jeho přítomnost při přelíčení, jejíž výše byla stanovena a poté změněna vzhledem k finančním poměrům pana Kemmache.

45. Úmluva vyžaduje, aby každé zbavení svobody bylo „oprávněné“. I v tomto případě ustanovení, na něž se žadatel odvolává, je článek 5 odst. 1 (c), jehož francouzská verze, na rozdíl od anglického textu, výslovně nepoužívá výraz „régularité“ (oprávněnost). Tento pojem je obecný a platný v celém článku 5 odst. 1 (viz, mimo jiné zdroje, rozsudek ve věci Guzzardi versus Itálie z 6. listopadu 1980, série A č. 39, str. 38, § 102). Oprávněností se rozumí soulad s hmotnými a procedurálními předpisy domácího zákona a také s účelem článku 5, zejména ochranou jednotlivců proti svévoli (viz nejnovější pramen, rozsudek ve věci Wassink versus Holandsko z 27. září 1990, série A č. 185-A, str. 11 § 24). V demokratické společnosti, která se upsala vládě zákona, žádné svévolné zadržování nemůže být nikdy pokládáno za oprávněné (viz mimo jiné rozsudek ve věci Winterwerp, citovaný výše, str. 18. § 39).
46. Zadržení na podkladě příkazu ke vzetí do vyšetřovací vazby v průběhu přelíčení před porotním soudem může být založeno na důvodech, které jsou buď doplňující k důvodům, na nichž je postavena vyšetřovací vazba, nebo formulovány jinak.
47. V zásadě a aniž by to snižovalo jeho pravomoci zkoumat slučitelnost rozhodnutí jednotlivých států s Úmluvou, není úlohou Soudu, aby sám hodnotil skutečnosti, které vedly soud určitého státu k tomu, aby přijal jisté rozhodnutí spíše než jiné. Kdyby tomu bylo jinak, Soud by jednal jako soud třetí nebo čtvrté instance, což by bylo porušením omezení, která jsou jeho činnosti uložena.
48. Při rozhodování o dalším zadržení pana Kemmache (13. června 1990) Porotní soud alpsko-přímořské oblasti zvážil mimo jiné, že z hlediska trestu, který mu [hrozil], pan Kemmache [nebyl] schopen poskytnout dostatečné záruky, že se dostaví k přelíčení (viz odst. 11. výše). Trestní kolegium v Aix-en-Provence (4. a 30. června 1990) zaujalo stanovisko, že vzhledem k mnoha narušením tohoto procesu vyplývajícím z toho, že obvinění využívali všechny dostupné prostředky k tomu, aby oddálili soud, je nutné učinit opatření k zajištění přítomnosti pana Kemmache při přelíčení (viz odstavce 12. a 14. výše). Porotní soud počítal navíc i s nebezpečím vyvíjení nátlaku na svědky (viz odstavec 11. výše). Podle stanoviska Soudu nebylo odhaleno ani zneužití pravomoci, ani zlý úmysl nebo svévole. Proto nemohou být tyto prostředky pokládány za neoprávněné, obzvláště vzhledem ke skutečnosti, že poté, co porotní soud odročí řízení, je možno kdykoli podat žádost o propuštění k trestnímu kolegiu.
49. Rozhodnutí
50. V souhrnu nedošlo k žádnému porušení článku 5 odst. 1.

Z těchto důvodů Soud:

Potvrzuje osmi hlasy k jednomu, že nedošlo k porušení článku 5 odst. 1 Úmluvy.

Rozsudek je vyhotoven v anglickém a francouzském jazyce a vyhlášen na veřejném zasedání v Paláci lidských práv ve Strasbourgu 24. listopadu 1994.

Herbert PETZOLD

úřadující tajemník Soudu

Rolv RYSSDAL

předseda